

Deze maand bestuderen we fragmenten uit president Ikeda's lezing 'De strategie van de Lotus Soetra' uit de lezingenreeks 'Leren van de Gosho: de hoopvolle geschriften van Nichiren Daishonin'

'De strategie van de Lotus Soetra'

Geloof voor de absolute overwinning - de erfenis die van leermeester op leerling is overgegaan¹

Het boeddhisme gaat over winnen of verliezen. Het is een strijd tussen verlichting² en onwetendheid.³ Kosenrufu is een gevecht tussen de Boeddha en duivelse functies. Ons hart, onze geest, bepaalt of we winnen of verliezen. Mensen die hun geest overwinnen leiden een leven dat door niets verslagen wordt. Het geheim om ons leven met een schitterende overwinning te bekronen is de strategie van de Lotus Soetra.

In deze aflevering bestuderen we de brief 'De strategie van de Lotus Soetra', waarin de Daishonin de belangrijkste punten van geloof voor de absolute overwinning. Laten we ons best doen van deze lessen te leren en ze diep in ons leven te griffen.

Ik heb je brief, waarin je [Shijo Kingo] je laatste conflict met sterke vijanden hebt beschreven, zorgvuldig gelezen. Ze hebben je dus eindelijk aangevallen. Het is een verheugend feit dat je door je gebruikelijke voorzichtigheid en moed, en ook door je sterke geloof in de Lotus Soetra, ongedeerd uit de strijd kon komen. (GND-1, 147)

(...) Oktober 1279, de datum van deze brief, viel samen met het hoogtepunt van de Vervolging te Atsuhara.⁴ De hele gemeenschap van de Daishonins leerlingen was verwickeld in een gevecht met enorme problemen.

In deze brief noemt de Daishonin drie redenen waarom Shijo Kingo zijn recente gevecht heeft overleefd. De eerste is "gewone voorzichtigheid". Dat betekent alert blijven, voorzorgsmaatregelen

¹ SGI Nieuwsbrief 7561.

² Verlichting verwijst hier naar de dharma-natuur [boedddhanatuur], de onveranderlijke natuur die inherent in alle dingen en verschijnselen aanwezig is. Dharma-natuur is een concept dat hetzelfde is als 'ware aspect' (Jap. Jisso) van alle verschijnselen, of 'het ware aspect van de realiteit' (shinnyo). In het boeddhisme betekent de term dharma zowel verschijnselen als hun onderliggende waarheid. Een boeddha wordt omschreven als iemand die verlicht is tot de wezenlijke aard van alle verschijnselen, en een gewone sterveling als iemand die zich niet bewust is van deze aard. Vandaar dat zowel verlichting als onwetendheid, of duisternis, uit een en dezelfde bron komen: de wezenlijke aard van alle verschijnselen.

³ Onwetendheid: ook wel illusie of duisternis genoemd, betekent in het boeddhisme onwetendheid over de ware aard van het bestaan. Onwetendheid is de eerste van de uit twaalf schakels bestaande keten van oorzakelijkheid, de opeenvolging van oorzakelijke relaties die onwetendheid met lijden verbinden. In het concept van de uit twaalf schakels bestaande keten van oorzakelijkheid is onwetendheid de fundamentele oorzaak van misvattingen, lijden en transmigratie in de wereld van misvattingen en lijden.

⁴ De Vervolging te Atsuhara: een reeks bedreigingen en gewelddaden tegen volgelingen van Nichiren in het dorp Atsuhara in het district Fuji van de provincie Suruga, die rond 1275 begonnen en doorgingen tot 1283. In 1279 werden twintig boeren ten onrechte gearresteerd en naar Kamakura gestuurd waar ze verhoord werden door Hei no Saemon, adjunct-hoofd van het bureau voor Krijgszaken en Politiezaken, die eiste dat zij hun geloof opgaven; geen van hen zwichtte echter. Uiteindelijk werden drie van deze boeren geëxecuteerd – de broers Jinshiro, Yagoro en Yarokuro. Zij staan bekend als de drie martelaren van Atsuhara.

nemen, goed letten op wat er gebeurt en daar geen moment in verslappen. De tweede is “moed”. Dat wil zeggen de moed om elke crisis kalm tegemoet te treden, samen met de wijsheid die uit die moed voortkomt. En de derde is “een sterk geloof in de Lotus Soetra”. Dat betekent de vaste overtuiging om, wat er ook gebeurt standvastig in de Mystieke Wet te blijven geloven. Dit is de basis voor alles. Want uiteindelijk komen voorzichtigheid en moed voort uit geloof. (...) Als we onze waakzaamheid laten verslappen of ook maar een klein beetje onvoorzichtig worden, lopen we het risico dat we door negatieve functies overweldigd en verslagen worden. Daarom is het van essentieel belang om een sterk geloof te hebben en het voortdurend te verdiepen en te versterken. De sleutel tot de overwinning is handelen met wijsheid op basis van dat geloof. (...)

Als iemands voorspoed is opgebruikt, helpt geen enkele strategie meer. Als iemands karmische beloningen zijn uitgeput, zullen zelfs zijn vazallen hem niet langer volgen. Je bleef in leven omdat je nog steeds voorspoed en beloningen hebt. Bovendien hebben de hemelgoden en welwillende godheden in het hoofdstuk ‘Overdracht’ [van de Lotus Soetra] de gelofte afgelegd om de beoefenaars van de Lotus Soetra te beschermen. Van alle beschermgoden in de hemel zijn het de goden van de zon en de maan die ons zichtbaar beschermen. Hoe kunnen we aan hun bescherming twijfelen? De hemelgod Marichi in het bijzonder dient de god van de zon. Als de god van de zon de beoefenaars van de Lotus Soetra beschermt, zou de eerbiedwaardige in de hemel, Marichi, die zijn vazal is, hen dan nog in de steek kunnen laten? In het hoofdstuk ‘Inleiding’ van de soetra staat: “[Ook Shakra met zijn twintigduizend godenzonen was toen aanwezig.] Ook de zonen van de goden Uitzonderlijke Maan [de god van de maan], Doordringende Geur [de god van de sterren], Juwelen Gloed [de god van de zon] en de vier hemelkoningen zaten bij elkaar met hun volgelingen, hun tienduizend godenzonen.”(LS1,4) Marichi moet zich onder de dertigduizend godenzonen [die de volgelingen van de goden van de maan, de sterren en de zon] bevinden die bij de ceremonie aanwezig waren. [D.w.z. de bijeenkomst waar Shakyamuni de Lotus Soetra verkondigde] Anders zou deze godheid zich alleen nog in de levensstaat van hel kunnen bevinden.

Je moet aan de dood zijn ontkomen vanwege de bescherming van deze godheid. Marichi gaf je de vaardigheid in de zwaardkunst, en ik, Nichiren, heb je de vijf karakters van de titel van de Lotus Soetra [Myoho-rengé-kyô] geschonken. Er kan geen twijfel bestaan aan het feit dat Marichi diegenen beschermt die de Lotus Soetra in hun hart sluiten. Ook Marichi sluit de Lotus Soetra in zijn hart en helpt alle levende wezens. Zelfs de woorden “Degenen die aan de strijd deelnemen staan allemaal in de frontlinie” zijn ontleend aan de Lotus Soetra. Dit wordt bedoeld met de passage: “Al zouden ze [degenen die de Lotus Soetra in hun hart sluiten] een of andere wereldse uitspraak doen of het hebben over bestuurszaken of bezigheden die te maken hebben met levensonderhoud, in al die gevallen zullen ze de correcte Wet naleven.” [Vgl. LS19,263] Daarom moet je meer dan ooit de grote kracht van geloof oproepen. Geef niet de hemelgoden de schuld als je voorspoed op raakt en je niet langer hun bescherming geniet. (GND-1, 147-148)

Het soort geloof waarmee we de hemelgoden [beschermende functies] activeren

De Daishonin zegt dat Shijo Kingo de aanval op hem overleefde omdat “hij nog steeds voorspoed bezat en beloningen ontving” (vgl. GND-1, 147). “Voorspoed” betekent hier geluk, terwijl “beloningen” verwijst naar de zegeningen die iemand ontvangt als gevolg van goede daden. Vanuit

de diepgaande visie van het boeddhisme is geluk niet zomaar een kwestie van toeval of een gunstige samenloop van omstandigheden. Het is het resultaat van de zegeningen die we in ons leven hebben opgebouwd. Wij zijn verantwoordelijk voor het versterken van ons geluk of onze voorspoed en het vergroten van onze zegeningen of karmische beloningen.

De Daishonin gaat vervolgens in op het beginsel van de bescherming door de hemelgoden - de beschermende functies van het universum - om duidelijk te maken dat Shijo Kingo's eigen geloof in de Lotus Soetra de bron van de "voorspoed en beloningen" was die hem voor gevaar hebben behoed.

In de Lotus Soetra wordt beschreven hoe de hemelgoden de gelofte afleggen om de beoefenaars van de Lotus Soetra te beschermen. De Daishonin legt uit dat onder al deze ontelbare beschermgoden vooral de goden van de zon en de maan de taak hebben om de saha-wereld⁵ te beschermen op een manier die we duidelijk kunnen waarnemen. Hij verklaart verder dat vooral in het geval van Shijo Kingo's recente gevechten er zonder twijfel bescherming is verleend door de hemelgod Marichi, een dienaar van de god van de zon. (...) De Daishonin legt uit dat het Marichi was die Shijo Kingo de vaardigheid in de zwaardkunst gaf toen hij erin slaagde zijn aanvallers van zich af te slaan. Deze functie van Marichi kwam voort uit de kracht van de vijf karakters van Myoho-renge-kyo die de Daishonin aan zijn leerling had overgedragen.

De bescherming van de hemelgoden werkt in overeenstemming met het beginsel dat "Wanneer de boedghanatuur zich van binnenuit manifesteert, er bescherming van buitenaf volgt" (GND-2, 352). Met andere woorden, als we geloven in de Lotus Soetra en Nam-myoho-renge-kyo reciteren, roepen we onze aangeboren boedghanatuur op. Daardoor wordt ook de boedghanatuur in alle levende wezens geactiveerd, wat zich uit in beschermende functies van buitenaf. Dat is wat we bedoelen met de werking van de hemelgoden. Daarom verklaart de Daishonin dat degenen die in Nam-myoho-renge-kyo geloven, de essentie van de Lotus Soetra, zeker door deze beschermende functies worden beschermd.

De Mystieke Wet is de bron van alle wijsheid

De Daishonin legt vervolgens het beginsel uit dat 'wereldse zaken boeddhisme zijn'⁶ om te laten zien dat geloof in de Lotus Soetra de bron is waarmee we in alle aspecten van het leven waarde kunnen creëren. Hij noemt het voorbeeld van de beroemde mantra van negen karakters die in die tijd door krijgers werd geciteerd als een spreuk om zich te beschermen in de strijd: "Degenen die aan de strijd deelnemen staan allemaal in de frontlinie." (...)

De Daishonin zegt dat deze woorden ook uit de Lotus Soetra komen. Als bewijs citeert hij de volgende passage uit het (19^e) hoofdstuk 'De weldaden van de leraar van de Wet' van de Lotus Soetra: "Al zouden ze een of andere wereldse uitspraak doen of het hebben over bestuurszaken of bezigheden die te maken hebben met levensonderhoud, in al die gevallen zullen ze de correcte Wet

⁵ Saha-wereld: deze wereld vol lijden. Vaak vertaald als de wereld van beproeving. Saha betekent aarde; het is afgeleid van een stamwoord dat 'verdragen' of 'uithouden' betekent. In deze context verwijst de saha-wereld naar een wereld waarin mensen lijden moeten verdragen.

⁶ De Daishonin citeert hier de grote leraar T'ien-t'ai: "In de 'Soetra Gouden licht' staat dat 'alle goede leerstellingen die in de wereld voorkomen, uit deze soetra zijn afgeleid. Een diepe kennis bezitten van de wereld is op zich al boeddhisme.'" (GND-II, 91)

naleven.” (Vgl. LS19, 263) (GND-1, 148) (...)

Wanneer een beoefenaar van de Mystieke Wet reciteert, kan zelfs een krijgersmantra als “Degenen die aan de strijd deelnemen staan allemaal in de frontlinie.” de oorspronkelijke waarde tot uitdrukking brengen die men eraan toeschreef: bescherming van degenen die haar reciteren. Dit komt doordat haar beschermende functie uiteindelijk voortkomt uit de Mystieke Wet. In wezen gaan alle wijsheden en culturele tradities, die zijn ontwikkeld om menselijk geluk, veiligheid en voorspoed te bevorderen, op geen enkele manier tegen de Mystieke Wet in.

De Daishonin schrijft: “Wanneer de hemel onbewolkt is, wordt de aarde verlicht. Evenzo geldt dat als we de Lotus Soetra kennen, we de betekenis van alle wereldse zaken begrijpen.” (Vgl. GND-2, 275) Als we “de Lotus Soetra kennen” - dat wil zeggen, geloven in de Mystieke Wet - zullen we “de betekenis van alle wereldse zaken begrijpen”. Dat betekent dat we echte wijsheid kunnen gebruiken in alle aspecten van het leven - in ons werk, ons dagelijks leven en in de correcte manier waarop we leven. Tegelijkertijd betekent het dat we er alles aan moeten doen om deze wijsheid te ontwikkelen. Geloof mag ons niet zelfvoldaan maken. Het moet ons juist aansporen om met wijsheid, toewijding en energie ons uiterste best te doen in elk aspect van ons leven - of het nu gaat om werk, studie, het opvoeden van kinderen of het opbouwen van vriendschappen in onze omgeving.

Masakado stond bekend als een dappere generaal die de krijgskunst meester was, maar toch werd hij verslagen door de legers die onder bevel van de keizer stonden. Zelfs [beroemde strijders in het oude China zoals] Fan K’uai en Chang Liang maakten fouten. Waar het om gaat is het hart. Hoe vurig Nichiren ook voor je bidt, als je geen geloof hebt, zal dit net zo weinig effect hebben als het aansteken van natte tondel. Zet jezelf ertoe om de kracht van geloof op te roepen. Beschouw je overleving als iets wonderbaarlijks. Pas de strategie van de Lotus Soetra toe vóór iedere andere. “Alle anderen die je vijandig of kwaadaardig gezind zijn, zullen evenzeer worden vernietigd.” Deze gouden woorden zullen nooit onwaar blijken te zijn. Strategie en zwaardkunst berusten in wezen op de Mystieke Wet. Geloof met heel je hart. Een lafaard zal geen van zijn gebeden beantwoord zien. (GND-1, 148)

De essentie van het boeddhisme: Waar het om gaat, is het hart

Masakado verwijst naar Taira no Masakado (sterfjaar 940), een beroemde Japanse krijger uit de Heian-periode (794-1185). Hij beschikte over uitzonderlijke militaire bekwaamheden en kreeg de heerschappij over de Kanto-regio in Oost-Japan. Toch werden hij en zijn troepen vernietigd op bevel van het keizerlijke hof, dat zich bedreigd voelde door zijn groeiende macht.

Fan K’uai (Fan Kuai) die uitblonk in moed, en Chang Liang (Zhang Liang), een briljant strateeg, waren beroemde generaals uit het oude China. Zij gaven hun steun aan Liu Pang (Liu Bang 256-195 v.Chr.) die later de eerste keizer van de Han-dynastie werd. [...] Hun snelle en vastberaden optreden redde Liu ook tijdens een aanslag op zijn leven bij een ontmoeting met de krijgssheer, Hsiang Yü. (...)

Hoe bekwaam Fan K’uai en Chang Liang ook waren in de kunst van het oorlog voeren, als ze niet dezelfde toewijding hadden gehad als Liu Pang om voor een nobel doel te vechten, dan hadden hun strategieën niets uitgehaald. Ze hadden niet zo’n grote bijdrage kunnen leveren aan de stichting van de Han-dynastie. Macht, militaire bekwaamheid, rijkdom, roem en andere uiterlijke zaken leiden niet vanzelf tot de overwinning. Ze garanderen ook zeker geen geluk.

“Waar het om gaat, is het hart” (GND-1, 147) - dat is de uiteindelijke conclusie van de Daishonin. Geluk hangt niet af van opleiding, titels, sociale status, positie of leeftijd. Alles draait om ons hart, om onze geest. Een hart kan verduisterd worden door duisternis of onwetendheid, of het kan helder stralen als een uitdrukking van de Mystieke Wet, vrij van die onwetendheid. Een geest die wordt overheerst door onwetendheid raakt verstrikt in een neerwaartse spiraal van negativiteit en lijden. (...) Maar een verlichte geest – een geest die straalt als een entiteit van de Mystieke Wet - volgt een opwaartse spiraal van optimisme en hoop. Zo’n geest heeft de kracht om alles wat negatief is te veranderen in iets positiefs. Beide mogelijkheden bestaan in ons leven. (...) We kunnen onwetendheid omzetten in verlichting, en zo vergif omzetten in medicijn. Daarom wordt de Wet mystiek of wonderbaarlijk genoemd.

Een geest die zich heeft bevrijd van de ketenen van onwetendheid is zo grenzeloos als de hemel en zo vrij als een adelaar in de lucht. (...) Zij is doordrongen van de boeddhawijsheid die haar in staat stelt alle ziekten en tegenslagen te overstijgen en te overwinnen. De kracht van de geest is werkelijk ondoorgroendelijk. Een subtiele verandering in onze geest kan alles veranderen. De beoefening waarmee we deze kracht in onszelf kunnen oproepen, is het reciteren van Nam-myoho-renge-kyo voor onszelf en voor anderen. (...)

Deze kracht van de geest volledig benutten, is de sleutel tot de overwinning, in ons dagelijks leven en ons eeuwige bestaan. Dat is wat bedoeld wordt met de ‘strategie van de Lotus Soetra’.

Dezelfde toewijding als de leermeester

Nichiren Daishonin bracht het hoogste potentieel van de geest volledig tot uitdrukking en tekende de Gohonzon - het voorwerp van toewijding - op als directe weergave van de grenzeloze levensstaat die hij had bereikt. Wanneer wij vastberaden Nam-myoho-renge-kyo reciteren met geloof in de Gohonzon, is dat alsof we in een spiegel kijken en daarin ons innerlijke universum zien weerspiegeld - de verheven levensstaat van boeddhaschap. Zo kunnen we in ons eigen leven dezelfde moedige levensstaat van de leeuwenkoning tot uitdrukking brengen zoals de Daishonin deed. (...)

De Daishonin verklaart: “Deze Gohonzon vinden we ook alleen in de twee karakters voor geloof.”⁷ (GND-1, 147) In de woorden “Waar het om gaat, is het hart”, kan ‘hart’ ook gelezen worden als ‘geloof’. Een hart van echt en zuiver geloof is een onovertroffen schat – het heeft alle schatten van het universum in zich.

In ‘De strategie van de Lotus Soetra’ benadrukt de Daishonin, zoals ook in andere geschriften, een belangrijk punt over onze houding in geloof: beoefenen en handelen met dezelfde instelling als de leermeester. We zien deze boodschap in de volgende woorden: “Hoe vurig Nichiren ook voor je bidt, als je geen geloof hebt, zal dit net zo weinig effect hebben als het aansteken van natte tondel.” (GND-1, 148) (...)

In de woorden “Waar het om gaat, is het hart” kan het woord hart ook begrepen worden als dezelfde instelling - hetzelfde hart - als de leermeester hebben’. De Daishonin schrijft: “Degenen die het hart van de leeuwenkoning bezitten, zullen zeker boeddhaschap bereiken. Zoals Nichiren bijvoorbeeld.” (GND-1, 54)

Een hart dat doordrongen is van geloof en de wens om de Mystieke Wet te verspreiden, een hart

⁷ Het Japanse woord voor geloof bestaat uit twee Chinese karakters.

dat de leermeester actief ondersteunt, en een hart van een leeuw die moedig opkomt voor waarheid en rechtvaardigheid - is het krachtigste wapen en de krachtigste strategie voor het realiseren van vrede en geluk door verleden, heden en toekomst heen. Dit is, zegt de Daishonin, “de strategie van de Lotus Soetra” (GND-1, 147).

De strategie van de Lotus Soetra: een geloof dat tot de absolute overwinning leidt

(...) ‘De strategie van de Lotus Soetra’ verwijst naar geloof in de Gohonzon. Het is een geloof dat vecht met onwetendheid en illusie, dat negatief karma doorbreekt en zonder enige twijfel overwint door een gebed vol vertrouwen waaruit grenzeloze wijsheid en moed opwellen. In wat voor situatie we ons ook bevinden, als we ons op de Mystieke Wet baseren, de hoogste Wet van het universum, raken we nooit in een impasse. (...)

De Daishonin citeert een gedeelte van het hoofdstuk ‘Medicijnkoning’ van de Lotus Soetra: “Alle anderen die je vijandig of kwaadaardig gezind zijn, zullen evenzeer worden vernietigd.” (vgl. LS23, 288) (GND-1, 148) Deze woorden laten de immense voorspoed zien die we vergaren als we de Lotus Soetra in ons hart sluiten en haar verspreiden. We kunnen alle hindernissen en negatieve krachten verslaan met ons geloof in de Mystieke Wet, dit is de kracht van ‘De strategie van de Lotus Soetra’. (...)

Aan het eind van zijn brief aan Shijo Kingo schrijft de Daishonin: “Geloof met heel je hart. Een lafaard zal geen van zijn gebeden beantwoord zien.” (GND-1, 148) (...) Lafheid verhindert ons om de waarheid te zien, om de dingen te zien zoals ze werkelijk zijn. Ze kan zelfs een klein probleem een enorm, onveranderbaar obstakel laten lijken en de deur naar de oplossing veranderen in een dikke ondoordringbare muur. Daarom is moed van cruciaal belang. (...)

In boeddhistische termen verwijst moed naar de gezondste, krachtigste instelling die voortkomt uit onze aangeboren boeddhanatuur - onze meest ‘gezonde staat van zijn’. Het is de strijdlust om onze fundamentele duisternis te overwinnen en onze verlichte dharma-natuur [boeddhanatuur] onmiddellijk te onthullen.

Voor ons betekent moed dat we de uitdagingen van het leven aangaan op de plek waar we zijn, in de overtuiging dat wij zelf een entiteit van de Mystieke Wet zijn. Zo brengen we de strategie van de Lotus Soetra in praktijk en bouwen we een onverwoestbare geschiedenis van overwinning en eer op.